

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας των Μισθών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»**

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος	Δημήτρης Δημητρίου
Χρίστος Χριστόφιας	Χρίστος Σενέκης
Γιώργος Κουκουμάς	Ανδρέας Αποστόλου
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Μουσιούππας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 30 Αυγούστου έως 22 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ, ΑΣΔΥΚ, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ), της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα» και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και ΠΟΒΕΚ.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης των νομοσχεδίων παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Φωτεινή Τσιρίδου, κ. Πανίκος Λεωνίδου και κ. Σωτήρης Ιωάννου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας των Μισθών Νόμου, ώστε να ενισχυθεί η προστασία καταβολής του μισθού των εργοδοτούμενων.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλλει τον μισθό κάθε εργοδοτούμενου σε τραπεζικό λογαριασμό της επιλογής του εργοδοτούμενου ή με τραπεζική επιταγή στο όνομά του και κατ' εξαίρεση σε μετρητά, στις περιπτώσεις όπου βάσει συλλογικής σύμβασης ή άλλης γραπτής συμφωνίας μεταξύ του εργοδότη και του εργοδοτούμενου προβλέπεται η καταβολή του μισθού σε εβδομαδιαία βάση.
2. Η υποχρέωση του εργοδότη να εκδίδει κατάσταση μισθοδοσίας, να διαβιβάζει αντίγραφο της στους εργοδοτούμενους του για σκοπούς ενημέρωσής τους και να τηρεί αρχείο των εν λόγω καταστάσεων.
3. Η οποιαδήποτε αποκοπή μισθού από τον εργοδότη προϋποθέτει τη συγκατάθεση του εργοδοτούμενου πριν από τη διενέργειά της, η οποία πρέπει να είναι γραπτή και ενυπόγραφη.
4. Σε περίπτωση διάπραξης ποινικού αδικήματος δυνάμει των διατάξεων της υφισταμένης νομοθεσίας από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, παρέχεται η δυνατότητα καταδίκης οποιουδήποτε προσώπου το οποίο κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος κατείχε θέση συμβούλου, προέδρου, διευθυντή, γραμματέα ή άλλη παρόμοια θέση στο νομικό πρόσωπο ή τον οργανισμό ή εμφανιζόταν να ενεργεί υπό την ιδιότητα αυτή και για το οποίο αποδεικνύεται ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση ή συνειροχή ή αμέλειά του.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης, καθώς και λόγω έλλειψης χρόνου προς ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας συζήτησης, σύμφωνα με τα προαπαιτούμενα στον Κανονισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς

επίσπευσης της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυχθεί.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στην επιτροπή ο εκπρόσωπος του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων μεταξύ άλλων ανέφερε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να διορθωθούν κενά και αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής της υπό τροποποίηση νομοθεσίας. Ο ίδιος δήλωσε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η διαφάνεια στην καταβολή των μισθών και των αποκοπών που επιβάλλονται στους μισθούς, επιτυγχάνεται η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου που διεξάγει το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και παρέχεται η δυνατότητα αποτελεσματικής αντιμετώπισης της αδυναμίας που παρατηρήθηκε στην ποινική δίωξη σε περιπτώσεις διάπραξης αδικημάτων από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου, ωστόσο εξέφρασε μεταξύ άλλων τις πιο κάτω εισηγήσεις αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου:

1. Τροποποίηση της προτεινόμενης ρύθμισης η οποία υποχρεώνει τον εργοδότη να διαβιβάζει αντίγραφο κατάστασης μισθοδοσίας στον εργοδοτούμενο, ώστε η εν λόγω διαβίβαση να διενεργείται εντός πέντε εργάσιμων ημερών και όχι κατά την πληρωμή του μισθού, καθότι η διαδικασία μισθοδοσίας συνήθως διενεργείται από ένα μόνο άτομο, ακόμη και στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που εργοδοτούν εκατοντάδες υπαλλήλους, και η προτεινόμενη πρόνοια θα δυσκολεύει ακόμα περισσότερο το έργο αυτού.
2. Τροποποίηση της προτεινόμενης πρόνοιας αναφορικά με την προθεσμία των πέντε ημερών εντός της οποίας ο εργοδότης υποχρεούται να υποβάλει το αρχείο καταστάσεων μισθοδοσίας προς τον επιθεωρητή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, ώστε αυτή να επεκταθεί στις δέκα ημέρες, καθότι, ως προτείνεται, κρίνεται περιοριστική για τον εργοδότη.

3. Τροποποίηση της προτεινόμενης ρύθμισης αναφορικά με την τήρηση αρχείου των ενυπόγραφων συγκαταθέσεων των εργοδοτούμενων, το οποίο να είναι διαθέσιμο κατά πάντα εύλογο χρόνο για έλεγχο από επιθεωρητή, ώστε να οριστεί ως ελάχιστη χρονική περίοδος διατήρησης των σχετικών αρχείων τα έξι έτη, καθότι ως προτείνεται ενδέχεται να δημιουργεί ασάφειες στην εφαρμογή της.

Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ και της ΔΕΟΚ υποστήριξαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι προς την ορθή κατεύθυνση, ωστόσο εισηγήθηκαν όπως στις αποκοπές μισθού που επιτρέπονται δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς και στην κατάσταση μισθοδοσίας που διαβιβάζεται στους εργοδοτούμενους, περιληφθούν με σαφήνεια και οι αποκοπές που προβλέπονται μέσα από συλλογικές συμβάσεις ή γενικές συμφωνίες μεταξύ εργοδοτικών οργανώσεων και αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των εργαζομένων.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Η ευχέρεια του εργοδότη να καταβάλλει τον μισθό σε μετρητά και σε ορισμένες περιπτώσεις εργαζομένων που πληρώνονται σε μηνιαία βάση πρέπει να διατηρηθεί, καθώς υπάρχουν εργαζόμενοι που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στο άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού από τα τραπεζικά ιδρύματα, όπως για παράδειγμα ανήλικοι κάτω των δεκαοκτώ ετών και αλλοδαποί που εργάζονται νόμιμα στη Κύπρο.
2. Η προτεινόμενη ρύθμιση αναφορικά με την προθεσμία των πέντε ημερών εντός της οποίας ο εργοδότης αποστέλλει στον επιθεωρητή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, τη συλλογική σύμβαση ή άλλη γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη και του εργοδοτούμενου βάσει της οποίας επιτρέπεται η καταβολή μισθού του εργοδοτούμενου σε μετρητά κρίνεται ως περιοριστική, ειδικά στις περιπτώσεις επιχειρήσεων με πολυάριθμο προσωπικό. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε όπως η εν

λόγω προθεσμία αυξηθεί στις τριάντα ημέρες.

3. Σε σχέση με την προτεινόμενη ρύθμιση που προβλέπει ότι η συγκατάθεση του εργοδοτούμενου πριν από τη διενέργεια οποιαδήποτε αποκοπής μισθού πρέπει να είναι γραπτή και ενυπόγραφη, εξέφρασε τη διαφωνία του, καθώς αυτή αποστερεί από τον εργοδότη τη δυνατότητα ευελιξίας που παρέχεται με την προφορική συγκατάθεση στις περιπτώσεις συμφωνημένων αποκοπών σε επίπεδο συλλογικών συμβάσεων ή γενικών συμφωνιών μεταξύ εργοδοτικών οργανώσεων και αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των εργαζομένων. Περαιτέρω, επισήμανε ότι ο εργαζόμενος σε κάθε περίπτωση διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει τον εργοδότη του, σε περίπτωση που του επιβληθούν παράνομες αποκοπές στον μισθό.
4. Σε σχέση με την προτεινόμενη ρύθμιση που παρέχει τη δυνατότητα ποινικής δίωξης εναντίον αρμόδιου φυσικού προσώπου, σε σχέση με νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, αναφορικά με ποινικό αδίκημα το οποίο έχει διαπραχθεί λόγω αμέλειας του φυσικού προσώπου, εξέφρασε τη διαφωνία του, καθώς αυτή κρίνεται υπερβολική.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου, επιπροσθέτως των πιο πάνω ζητημάτων που τέθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη προσθήκης στις πρόνοιες του νομοσχεδίου ασφαλιστικών δικλίδων οι οποίες να προστατεύουν τους εργοδοτούμενους από παρεμβατικές μονομερείς ενέργειες των τραπεζικών ιδρυμάτων στους μισθούς τους μέσω των τραπεζικών λογαριασμών στους οποίους καταβάλλεται ο μισθός και κατ' επέκταση η αποτροπή του συμψηφισμού του μισθού με άλλες οφειλές που ενδέχεται να έχουν οι εργοδοτούμενοι στο τραπεζικό ίδρυμα.
2. Το ενδεχόμενο ο μισθός να καταβάλλεται μόνο σε τραπεζικούς λογαριασμούς της επιλογής του εργοδοτούμενου, χωρίς την προτεινόμενη δυνατότητα εξαίρεσης σε ορισμένες περιπτώσεις να καταβάλλεται σε μετρητά, αφού διασφαλιστεί το δικαίωμα

σε πρόσβαση και χρήση τραπεζικών λογαριασμών για όλους τους εργοδοτούμενους.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και μελών της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων και της Κεντρικής Τράπεζας μεταξύ άλλων ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Το ενδεχόμενο εισαγωγής ασφαλιστικών δικλίδων για την προστασία των εργοδοτούμενων από παρεμβατικές μονομερείς ενέργειες των τραπεζικών ιδρυμάτων στους μισθούς των εργοδοτούμενων δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας το οποίο ρυθμίζει την υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλλει μισθό στους εργοδοτούμενους του. Συναφώς, η αναγκαιότητα υιοθέτησης των προαναφερόμενων ασφαλιστικών δικλίδων ενδεχομένως να πρέπει να εξεταστεί στο νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη λειτουργία των τραπεζικών ιδρυμάτων.
2. Η προτεινόμενη ρύθμιση που παρέχει τη δυνατότητα εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής μισθού σε τραπεζικό λογαριασμό, ώστε σε κάποιες περιπτώσεις να καταβάλλεται σε μετρητά, κρίθηκε αναγκαία, καθότι υπάρχουν ορισμένες συλλογικές συμβάσεις που προβλέπουν την εβδομαδιαία καταβολή μισθού, αλλά και για να παρασχεθεί ευελιξία στους εργοδότες για καταβολή μετρητών σε ορισμένους κλάδους στους οποίους δεν απασχολούνται άτομα με πλήρη απασχόληση και καταβάλλεται μισθός σε μη μηνιαία βάση.
3. Σε ορισμένες κατηγορίες εργοδοτούμενων παρατηρείται δυσκολία στο άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού από τα τραπεζικά ιδρύματα και συνεπώς ο εργοδότης δε θα έχει τη δυνατότητα να καταβάλει τον μισθό των εν λόγω εργοδοτούμενων σε τραπεζικό λογαριασμό. Ωστόσο, το δικαίωμα σε πρόσβαση και χρήση τραπεζικών λογαριασμών για τη συντριπτική πλειοψηφία των εργοδοτούμενων εξασφαλίζεται με το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και ως εκ τούτου

θα επανεξεταστεί το ενδεχόμενο διασαφήνισης της σχετικής πρόνοιας.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία όπως επανεξετάσει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στη βάση των απόψεων που διατυπώθηκαν και ακολούθως να ενημερωθεί για το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υιοθετώντας την εισήγηση της επιτροπής και σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, επανεξέτασε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και προέβη σε αναθεώρηση αυτού, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για ολοκλήρωση της συζήτησης. Το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Διασαφήνιση της προτεινόμενης πρόνοιας η οποία παρέχει τη δυνατότητα καταβολής σε τραπεζικό λογαριασμό, ώστε αυτή να περιλαμβάνει και τη δυνατότητα καταβολής μισθού σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, όπως αυτός ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Συγκρισιμότητας των Τελών, της Αλλαγής Λογαριασμού Πληρωμών και της Πρόσβασης σε Λογαριασμούς Πληρωμών Νόμου.
2. Παροχή δυνατότητας καταβολής μισθού σε μετρητά για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες για όσους εργοδοτούμενους εκκρεμεί το αίτημά τους για άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού ή λογαριασμού πληρωμών και, σε περίπτωση που το αίτημα τους για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών απορριφθεί, να παρέχεται η δυνατότητα να συνεχιστεί η καταβολή μισθού σε μετρητά και μετά την πάροδο των τεσσάρων μηνών, εφόσον ο εργοδότης προσκομίσει σχετικές βεβαιώσεις στον διευθυντή του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων.
3. Αύξηση της προθεσμίας εντός της οποίας ο εργοδότης υποχρεούται να αποστείλει στον επιθεωρητή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, τη συλλογική σύμβαση ή άλλη γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη και του εργοδοτούμενου βάσει της οποίας

επιτρέπεται η καταβολή μισθού του εργοδοτούμενου σε μετρητά από πέντε εργάσιμες μέρες σε δεκαπέντε ημερολογιακές ημέρες.

4. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε η προτεινόμενη διαβίβαση κατάστασης μισθοδοσίας στον εργοδοτούμενο να πραγματοποιείται εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία καταβολής του μισθού και όχι αυθημερόν κατά την ημέρα καταβολής των μισθών.
5. Αύξηση της προθεσμίας εντός της οποίας ο εργοδότης υποχρεούται να αποστείλει στον επιθεωρητή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, το τηρούμενο αρχείο καταστάσεων μισθοδοσίας από πέντε εργάσιμες μέρες σε δεκαπέντε ημερολογιακές ημέρες.
6. Προσθήκη προνοιών, ώστε στις επιτρεπόμενες αποκοπές από τον μισθό, καθώς και στην κατάσταση μισθοδοσίας που διαβιβάζεται στους εργοδοτούμενους να περιληφθούν και οι αποκοπές που προβλέπονται από συλλογικές συμβάσεις ή γενικές συμφωνίες μεταξύ εργοδοτών και εκπροσώπων των εργοδοτούμενων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις του κειμένου του νομοσχεδίου, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

29 Νοεμβρίου 2022

Αρ. Φακ.: 23.01.063.108-2022

ΧΚ/ΑΛ/ΧΓ